

Ervaringen in en uit de Multipilot scholen

ECENT 4 juni 2010

Rupert Genseberger

Opbouw workshop

- Inleiding en overzicht
 - Wat zijn multipilots?
 - Hoe gestart
 - Ervaringen eerste jaar
- Aan het werk:
 - Eigen verwachtingen getoetst aan het tweede jaar
 - Wat kunnen we hier van leren?

Multipilotscholen???

- 2007: start monopilot scholen, onder de vlag van de vier VVC's (wi, nat, schei, bio)
- 2008: initiatief ministerie OCW voor breder experiment
 - Zorgen over mogelijkheid scholen meerdere nieuwe examenprogramma's tegelijk in te voeren
 - Wens tot meer samenhangend onderwijs
 - Zijn VVC programma's daar wel op toegesneden?
 - Multipilot scholen in twee groepen
 - Meervakken pilot
 - Samenhang pilot

Hoe multipilotscholen starten

- Jan – mei 2008: werving en selectie
 - 25 scholen reageren
 - Landelijke bijeenkomsten
 - Voorlichting en discussie
 - Twee soorten pilots:
 - Meervakken pilot
 - Samenhang pilot
 - School stelt ambitiedocument op
 - Geleidelijke zelfselectie door verduidelijken eisen/mogelijkheden
- Juni / augustus 2008: start project
 - Duur project: 2 jaar voor havo, 3 jaar voor vwo
 - Geen verschil tussen Meervakken en Samenhang
 - Acht MP project scholen
 - 12 pilots (5 havo, 6 vwo en 1 havo/vwo)
 - Begeleiding: projectgroep

Organisatie

- Projectgroep MP (leiding bij SLO)
 - Iris van Gulik (projectleider)
 - Rupert Genseberger (begeleider scholen)
 - Evelien Veltman/Ange Taminiau (ondersteuning)
 - Hetty Mulder: eindverantwoordelijk
- Aansturing/bestuurlijk kader
 - Stuurgroep Vakvernieuwing Bèta5 (Platform, SLO, VVC's)
 - Platform Vakvernieuwing Bèta5 (VVC's, Platform, SLO, CEVO, CITO, waarnemer OCW, etc)

Wat project moet opleveren

Inzicht in problematiek samenhangend met de volgende vragen:

1. Is het voor de scholen mogelijk om gelijktijdig meerdere nieuwe examenprogramma's in te voeren?
2. Gaan scholen op basis van de nieuwe examenprogramma's samenhangend bètaonderwijs realiseren?

- Wat scholen moeten doen:
 - Minstens in twee exacte vakken aan vernieuwde examens meedoen
 - Lesmethode en materiaal zelf kiezen
 - Monopilots moeten lesmateriaal VVC's gebruiken
 - Externe evaluatie toestaan
 - Intern Pilotbeschrijving bijhouden
- Wat scholen krijgen:
 - 5000 euro per deelnemend vak per jaar
 - Ondersteuning door projectgroep

Wat projectgroep wil bieden

- A. Beschikbaar stellen materialen:
 - Lesmaterialen van VVC's
 - Experimentele examens
 - Vakoverstijgende lesmaterialen
 - Overzicht samenhang mogelijkheden
 - ...
 - B. Andere faciliteiten
 - Eigen website voor MP project
 - Organisatie landelijke bijeenkomsten
 - ...
 - C. Ondersteuning op school
 - Inhoudelijk
 - Organisatorisch
 - ...
- A+B: Medewerkers SLO
- C: Rupert Genseberger

De scholen

- Bonifatius College Utrecht (kath; havo, vwo, gymnasium)
 - havo (bio, nat, wisk)
- Coornhert Gymnasium Gouda (OB; gymnasium)
 - vwo (bio, nat, sch, wisk)
- CSG Dingstede Meppel (chr; vmbo-t, havo, vwo)
 - havo (bio, nat); vwo (bio, nat)
- Maartens College Haren (kath; vmbo-t, havo, vwo)
 - havo (nat, wisk); vwo (bio, scheik)
- Marianum Groenlo (kath; vmbo-t, havo, vwo)
 - vwo (bio, scheik)
- De Passie Utrecht (chr; vmbo-t, havo, vwo)
 - havo (bio, nat, scheik); vwo (nat, scheik)
- De Nieuwste School Tilburg (OB; vmbo-t, havo, vwo)
 - havo (bio, nat, scheik, wisk); vwo (bio, nat, scheik, wisk)
- Schoter SG Haarlem (OB; vmbo-t, havo, vwo)
 - havo (bio, nat, scheik, wisk); vwo (bio, wisk)

Karakterisering scholen

- Sterk spreiding scholen:
 - Regionaal
 - Denominatie (confessioneel – openbaar)
 - Schooltype (categoriaal gymnasium – brede scholengemeenschap)
 - Onderwijs praktijk/filosofie (traditioneel – extreem vernieuwend)

MP in schooljaar 2008 – 2009

Bij start in augustus:

- Website klaar met o.a.
 - materialen VVC's
 - Informatie over examens
- Facilitering per school duidelijk
- Iedere school had eigen plan (ambitiedocument)
- Afspraak gemaakt over eerste schoolbezoek
- Afspraak over eerste landelijke bijeenkomst
 - Salvo project (rekenen/wiskunde in science)
 - Gesprek met de VVC's

Halverwege het jaar: Proces

- Alle scholen diverse keren bezocht
- Veel verschil in behoefte aan begeleiding
- Nadruk op management van verwachtingen
- Rustig begonnen, toewerkend naar meer overleg en samenhang
- Schoolleiding en docenten gecommitteerd
- Vaak (te) weinig tijd voor overleg
- Vaak onwennig in leren van elkaar
- Alle scholen hebben een Pilotbeschrijving (levend document)

Begeleiding nader bekeken

Initiatief deelname project voornamelijk vanuit

- Schoolleiding (twee scholen)
 - Afstemming SL en team vraagt veel aandacht
- Docenten (drie scholen)
 - Team heeft hulp nodig om proces op gang te brengen
- SL + docenten (3 scholen)
 - Begeleiding meer gericht op verband schoolconcept en uitwerking

Halverwege het jaar: Inhoud

- Voorzichtige start: docenten willen eerst wennen aan nieuwe programma en modules VVC's
- Vaak combinatie van gebruik modules VVC's en oude vertrouwde boek
- Zorgen over beperkte tijd: modules worden als 'erg vol' ervaren
- Eerdere deelname aan monopilot heeft positief effect op (zelf)vertrouwen
- Docenten ervaren soms te weinig aandacht voor practicum/praktijk (bijv. bij NiNa-modules)
- Didactiek/aanpak lessen van docenten is aandachtspunt (veel gaat frontaal/klassikaal)
- Alle scholen streven naar samenhang (mate waarin verschilt)

Karakterisering scholen (vervolg)

- Goede schoolsfeer
 - Relatie leerlingen onderling
 - Relatie docenten leerlingen
 - Relatie docenten schoolleiding
 - Betrokken docententeam
- Actief op bèta gebied:
 - Goede voorzieningen (b.v. bèta lab)
 - Goede verstandhouding tussen bètadocenten
 - Deelnemend aan andere bèta projecten

Wat willen jullie weten over het vervolg?

- Ga uit van je verwachtingen
- Gebruik wat tot nu toe besproken is
- Raadpleeg voortgangsverslag MP eerste schooljaar 2008 - 2009

Van het eerste naar het tweede jaar

- Focus verschuift naar meer samenhang
 - Voornamelijk onderzoeksvaardigheden
 - Ook inhoudelijke samenhang
 - Docenten zoeken zelf onderwerpen uit
 - Materiaal overzicht SLO wordt niet gebruikt
 - Enthousiasme over samenhang groeit
 - Samenwerking komt steeds meer en vanzelfsprekend op gang
 - Motor inzet en samenwerking:
 - onderlinge relaties
 - plezier in werk
 - zelfvertrouwen
- Consolidatie in tweede jaar

Opbrengst?

1. Is het voor de scholen mogelijk om gelijktijdig meerdere nieuwe examenprogramma's in te voeren?
 - Ja, mits ...

2. Gaan scholen op basis van de nieuwe examenprogramma's samenhangend bètaonderwijs realiseren?
 - Ja, mits ...